הילה טוני נבוק: להמתין לשמש
هيلا طوني نافوك: بانتظار الشمس
HILLA TOONY NAVOK: WAITING FOR THE SUN

התערוכה מוקדשת לאם האמנית, רחל נבוק (1943–2021)
المعرض مُهدى لوالدة الفنانة، راحيل نافوك (1943–2021)
Dedicated to the artist's mother, Rachel Navok (1943–2021)

קצה היכולת של החומר

סחורות מאוחסנות במחשכים ומוצגות באור.
ירדתי שמונה מדרגות, מוזיקה קצבית התחלפה בשקט.
במרתף, הגלילים מסודרים זה לצד זה, דחוסים, ממתינים לרגע שבו יועברו אל קומת הקרקע. מהאחורה אל החזית, מהקרטון אל המדף. במחסן סוחבות אותם ידיים עם לכלוך בציפורניים. למעלה כבר ילטפו אותם ידיים משוחות בלק.

אני ממתינה שיעמיסו לי את הסחורה למכונית. ופתאום אני מדמיינת פתיחה של קיר – שני אזורים נפרדים הופכים לחלל אחד. הגליל משתחרר מהקרטון, מתגלגל במחסן ונפרש החוצה. "תסתכלי", הוא אומר, "זה מה שאפשר לעשות אתי". לרגע, החומר נמתח לכל אורכו. הוא מהודק, מתפקד כפי שמצופה ממנו, פורש עליי צל. וברגע הבא החומר מאבד את האמביציה שלו. הוא מרפה ומתכווץ, כל הדרך חזרה אל הרצפה.
מתי מגיע קצה היכולת של החומר? באיזה רגע הרצון להיראות מתחלף ברצון להיעלם?

הסחורה הונחה בבגאז'. אני מתניעה את האוטו ונוסעת.

גם המבנה נושם

פרגולות מסמנות מקום תחום ופתוח בעת ובעונה אחת.
קורת גג קוויית שנספחת אל מבנה אחר, אולי בית.
מתווה הגנה שהאור והצל משחקים בתוכו.

את פרגולת העץ בחצר הורדנו באמצע החורף, לפני הרבה שנים, כדי שייכנס לסלון יותר אור.
בסוכות, היינו אוטמים את צידי הפרגולה בשמיכות קיץ צבעוניות ומרפדים את הגג בסכך – הפרגולה הפכה ברגע אחד לסוכה. בסתיו התמלא הגג בסלסולי גפן והפך לבוסתן.
ביום שהורדנו אותה חזרה הפרגולה, תוך עשר דקות, להיות ערימת קווים גדולה על הדשא.

לפעמים, כשאני נכנסת לבניין, נדמה לי שהמבנה, כמו כל החומרים המרכיבים אותו, משתנה יחד איתי. הוא נפתח ונסגר, מתפרק ונבנה מחדש, משתדל כל כך להיראות יציב ולהחזיק מעמד. אבל אם אני עולה במדרגות מהר, גם הדופק שלו מואץ.

איקס־עיגול

השמשונית מתוחה מעל ראשי. יריעת PVC זולה, קלת משקל, מתרפטת בקלות. אך שמה מרמז על תכונות של חוזק – השמשונית הגיבורה מגינה לרגע מפני השמש המאיימת.
אני מתבוננת בצורת עיגול שהוטבעה בשמשונית. היא נוצרה כדי להעביר בה אוויר ולאפשר ליריעת הפלסטיק שלא להימתח יתר על המידה, לשחרר ממנה קצת לחץ.

מול החלון שלי מוקם בניין. בקומת הקרקע שלו הופיעה חזית של חנות חדשה, ריקה עדיין. החלונות מכוסים באיקס צבוע לבן, שצייר כנראה אחד העובדים. האיקס הזה מזהיר אותנו לא לצעוד לתוך הזכוכית, מזכיר את הקיום החומרי שלה למרות שקיפותה.
הזכוכית נותנת ולוקחת בו־זמנית. היא מאפשרת מבט אך חוסמת מגע. זכוכית של חנות מקרבת לדבר שאותו אנחנו רוצים לקנות, ובה בעת מייצרת ממנו מרחק. היא נדיבה אל העין, אך טומנת בתוכה גם סכנה אמיתית: אם אנסה לעבור דרכה, אפצע.
איקס־עיגול הוא "משחק פתור" – משחק מושלם של שני שחקנים יגיע לאיזון ויסתיים תמיד בתיקו. גם אני מעבירה חומרים, קווים וצורות דרך מערכת תנועות, ושואפת אל רגע האיזון הקצר המחבר ביניהם – התיקו.

להמתין לשמש

השמש נמצאת בכל מקום, אבל לא בתוך הבית. כאן יש מעליי תקרה, ומעל התקרה שלי יש עוד תקרה של מישהו אחר. בסוף, כשהצוואר כבר נמתח לגמרי לאחור, נמצא גג. זכוכית החלון ממתינה לבוקר, אז השמש תעבור דרכה, וכשאפתח את התריסים השולחן יתמלא פסים־פסים.
אני מניחה יד בתוך רצועות השמש הדקות בדרך לכוס הקפה. משבצות הרצפה נדמות לי עכשיו רחבות יותר. שערות קטנות שלא ראיתי קודם מציצות. אבק שחשבתי שניקיתי נגלֶה.

יצאתי השבוע החוצה, התיישבתי ליד עץ והמתנתי לשמש. כשהיא הגיעה, קמתי מיד ונכנסתי לצילו.
הקרניים פגשו בענפים ומילאו בהם את המדרכה. עלה ירוק הסתנוור ושינה את צבעו ללבן.

האור הוא חומר שחומק בין הידיים, הוא שואף להמשיך לנוע, להתפשט.
בין שהוא חזק (צורב, תובעני וחושף פרטים) ובין שרך (מטשטש, מעדן ומחמיא), האור תמיד מחולל שינוי בכל חומר וגוף שהוא פוגש.

חניה

חלמתי חלום על חניה. היא הייתה יפה ומרווחת, כזו שגולשים לתוכה בלי שום מאמץ. כשהחלום התחיל כבר שהיתי בה, נשענת אחורנית בכיסא ונרגעת. אבל אז, למרות שכבר החניתי את הרכב, החניה נעלמה. שוב הסתובבתי במעגלים, והמבט נדרך מחדש. לשנייה אחת, במראה השמאלית, החניה הופיעה שוב. מיהרתי אליה, אבל רגע לפני שהגעתי היא נעלמה.

חניה מסומנת היא רישום מלבני, מופשט, שמפקיע חלל ציבורי, לפרקי זמן מוגדרים, לטובת מכונית אחת. מלבן לבן מצויר ביד בוטחת על אספלט שחור לוהט, מסמן שטח תפוס.
החניה מהבהבת את היש והאין. את הקיים והנעלם.
אנחנו מחפשים אותה, מחכים לה, תופסים אותה.

לפעמים, כשאני מוצאת חניה פנויה בתל־אביב, אני מחנה בה רגע, גם אם לא באמת התכוונתי לעצור.

אוצרת: איה לוריא
القيّمة على المعرض: آيا لوريا
Curator: Aya Lurie

טקסט: הילה טוני נבוק
نصّ: هيلا طوني نافوك
Text: Hilla Toony Navok

עריכת טקסט: יונתן רז פורטוגלי
تحرير النص: يونتان رَاز بورتوغالي
Text editing: Yonatan Raz Portugali

דיסקונט outset. מרכז צפיר

התערוכה בתמיכתם הנדיבה של פרס דיסקונט לעידוד היצירה; קרן אאוטסט לאמנות עכשווית; מועצת הפיס לתרבות ואמנות; וידידי המוזיאון יעל והר גילון
أقيم المعرض بفضل جائزة ديسكونت لتشجيع الإبداع، صندوق أوتسيت للفنون المعاصرة، مجلس هيايس للثقافة والفنون، أصدقاء المتحف ياعيل وزوهار غيلون
The exhibition was made possible by the generous support of the Discount Artistic Encouragement Award; Outset Contemporary Art Fund; Israel Lottery Council for Culture and the Arts; and Friends of the Museum Yael and Zohar Gilon